

Motion till regionfullmäktige

Förbättrad mammografi för kvinnor över 74

FÖRSLAG TILL BESLUT

Regionfullmäktige föreslås besluta

1. Regionfullmäktige ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Västra Götalandsregionen förbättrar tillgången till mammografi för kvinnor över 74 genom att införa organiserad provtagning.

I dagsläget upphör rätten till regelbunden mammografiundersökning vid 74 års ålder, trots att var femte kvinna som får bröstcancer är äldre än 74 år. Detta baserar sig till stor del på rekommendation från Socialstyrelsen. En rekommendation som, av många, upplevs som orättvis och daterad, samtidigt som demografin i Sverige har förändrats.

Kvinnor idag lever längre, är friskare och mer aktiva än tidigare. Enligt SCB 2022 är kvinnors medellivslängd idag 84,3 år. 66% av all bröstcancer upptäcks via mammografi och 80% av de kvinnor som drabbas av bröstcancer lever idag tio år efter sin diagnos. Enligt Regionala Cancercentrum har den totala dödligheten i bröstcancer minskat dramatiskt under de senaste 20 åren, men inte för de äldre kvinnorna. Skillnaden i överlevnad mellan yngre och äldre blir allt större, samtidigt som 20 % av alla nyinsjuknade i bröstcancer över 75 år. Andelen äldre kvinnor med nyupptäckt bröstcancer ökar stadigt, i och med att befolkningen blir äldre.

Äldre kvinnor diagnosticeras senare, är i lägre grad medvetna om hur vanligt bröstcancer är i högre ålder och dessutom finns det ett massivt vetenskapligt underlag som visar att äldre kvinnor i många fall får en inadekvat behandling under hela vårdkedjan, från diagnos till behandling. Allt detta enligt Regionalt Cancercentrum. Om kvinnor över 74 år erbjuds möjlighet till mammografi, ökar chansen att bröstcancern upptäcks i tid.

Hälso- och sjukvården måste göra upp med slentrianmässigt satta åldersgränser. Vi menar att Västra Götalandsregionen måste gå i bräschen för forskning, evidens och utveckling av vården för äldre. Åldersdiskriminering och ålderism ska motverkas.

Socialstyrelsens rekommendation hänvisar till att evidens för mammografiscreening för kvinnor över 74 år saknas. Västra Götalandsregionen har tidigare, framgångsrikt, bidragit till höjd kunskap och forskning genom att införa organiserad provtagning för prostatacancer för kontinuerligt utökade åldersgrupper. Liberalerna menar att detta arbetssätt skyndsamt bör införas för att öka tillgången till mammografi för kvinnor över 74 år och samtidigt öka kunskapsunderlag för att även kunna revidera Socialstyrelsens rekommendationer.

För Liberalerna Västra Götaland

Vänersborg den 26 september 2023

Richard Brodd (L)

Karin Veres (L)